

САВЕЗ РАЧУНОВОЂА И РЕВИЗОРА СРБИЈЕ

Serbian Association of Accountants and Auditors

Приказ дела проблема које доноси примена нових рачуноводствених прописа

Супротно пракси свих чланица ЕУ као и земаља кандидата за приступ ЕУ, законодавац у Србији се одлучио да након више од 10 година пуне примене Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ), који као најбоља светска правила у области рачуноводства и финансијског извештавања обезбеђују глобалну финансијску упоредивост и транспарентност, чак 97% правних лица и других ентитета обавезе или усмери на коришћење некаквих националних правилника које је саставила стручној јавности непозната група „експерата“ као скуп нејасних, непотпуних и без реда набацаних правила.

1. Нови Закон о рачуноводству и на основу њега донети прописи, намећу привреди Србије додатне трошкове од више стотина милиона евра. Конзервативна процена је да ће само додатни, директни годишњи трошкови привреде бити око 256 милиона евра а извесно је да ће бити значајно већи, што би се избегло одлагањем примене прописа до доношења нових, усклађених са Међународним стандардима и европским директивама.
2. Увођењем нових, вишеструких контних оквира, образаца и различитих основа извештавања у потпуности се онемогућава упоредивост, како између различитих година тако и између привредних грана и правних лица. Као последица држава губи досадашњи увид у привредна кретања и трендове, онемогућава се сагледавање макроекономских показатеља што угрожава и поузданост планирања буџетских прихода а увелико се погоршава инвестициона клима, будући да инвеститори, које се Србија труди да привуче, пре свега инсистирају на упоредивим, транспарентним и јасним правилима финансијског извештавања.
3. Нови обрасци финансијских извештаја непотребно уводе обимно рашчлањавање, које нема никакву практичну сврху, а фирмама и рачуновођама намеће додатне трошкове и непотребан рад (уместо некадашњег јединственог Биланса успеха који је имао 34 позиције, донета су два обрасца са укупно 97 позиција док Биланс стања уместо ранијих 50 сада има 137 позиција).

International
Federation of
Accountants

Federation of
European Accountants
Federation des Experts
comptables Européens

International
Accounting
Standards
Board

Fédération des
Experts Comptables
Méditerranéens

South-East
Europe Federation
of Professional
Accountants

-
- Ген. секретар 3239-444 • Секретаријат 3344-447, 3345-001 • Едукација 3344-404 • Чланство 3343-215 •
 - Уредништво 3241-948 • Саветници 3233-076, 3344-543 • Претплата и продаја 3233-088, 3238-611 •
 - Рачуноводство 3344-405 • Телефакс 3231-220, 3345-527 • www.srrs.rs • E-mail: info@srrs.rs •
 - Текући рачуни • 145-4955-48 • 355-1007841-95 • 170-30005006000-83 •
 - Београд, Његошева 19 • п.ф. 403 • ПИБ 100299567 • Мат. бр. 07000464 • Шифра делат. 9412

4. И поред непримереног обима Биланса стања, губитак изнад висине капитала је из активе премештен у пасиву чиме је овај веома важан податак стављањем у „други план“ буквално скривен од потенцијалног инвеститора. Замагљивање података за потенцијалне инвеститоре је посебно присутно и код новог Извештаја о променама на капиталу који је неоправдано предимензиониран и као такав веома непрегледан.
5. За 2014 годину у оптицају су 3 контна оквира - стари (Сл. гласник РС бр. 101/12), нови (Сл. гласник РС бр. 118/13) и најновији (Сл. гласник РС бр. 95/14). Правна лица, да би поступила у складу са новим прописима морају да минимум 2 пута раде прекњижавања на нова конта.
6. Софтвери су подешени тако да је велика већина књижења аутоматска, те да је огроман проблем прекњижавати стања у току године (не само једном, већ 2 пута). Ово захтева беспотребне а скупе промене софтвера и то укупно три пута у току само једне године.
7. Многе компаније имају месечна извештавања ка власницима, те им је софтверским решењима онемогућено да се враћају у већ затворене претходне периоде (што би морали да ураде због прекњижавања).
8. Уколико би се и извршило прекњижавање у збиру губи се читава суштина књижења током целе године - на тај начин губи се прегледност, аналитичност и транспарентност која је и суштина вођења пословних књига. Ово значи да је неопходно извршити сва прекњижавања детаљно, ставку по ставку и то два пута – односно ако се узме у обзир и првобитно књижење свака транскација се мора књижити три пута!
9. Сва правна лица на почетку пословне године морају да имају усвојене рачуноводствене политике којима се дефинише приступ вредновању и евидентирању имовине и обавеза. Сталне и неконтролисане измене и допуне постојећих правилника и закона, доводи правна лица у ситуацију да нису у могућности да се одреде за континуирану пословну политику, при чему им се новим прописима намећу корекције почетних стања која сада, ван сваке логике, неће бити иста као и закључна стања.
10. Ако се правна лица одлуче за коришћење Правилника који је прописао Министар финансија (Правилник о начину признавања, вредновања и презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица), рачуновођама се намеће обавеза да уче неки сасвим нови (локални) начин вредновања имовине и обавеза, за који је опет питање да ли ће се примењивати било где (осим у Србији) што за последицу има буквално ограничавање било какве могућности да наше рачуновође своје знање примене и у раду за иностране фирме.

11. Уколико се правна лица одлуче за примену међународних стандарда (МСФИ, односно МСФИ за МСП), како не бисмо губили време на учење некаквих локалних вредновања, намеће нам се обавеза да за 2014. годину, за микро правна лица, уместо образаца Биланс стања и Биланс успеха, састављамо пун сет финансијских извештаја односно (Биланс стања, Биланс успеха, Извештај о осталом резултату, Извештај о променама на капиталу, Извештај о токовима готовине и Напомене уз финансијске извештаје). То практично значи да законодавац буквално кажњава све оне који желе да примењују међународно признате стандарде.
12. Прописивањем нове, драстично закомпликоване и непотребно детаљне форме образаца, на рачуновође је пребачена обавеза састављања не само завршног рачуна по новим контима за 2014. годину (која захтева два прекњижавања) већ и прекњижавање претходне две године (2012 и 2013) на нова конта, како бисмо могли да саставимо нови образац у прописаној форми а који има 3 колоне: Текућа година, Претходна година - крајње стање и Претходна година - почетно стање. Значи укупно морамо да поново књижимо 3 године.
13. Захтев детаљног прекњижавања и нови обрасци су тако конципирани да једино рачуновођа који је водио текућу и две претходне пословне године може да их састави. У пракси има много случајева где је преузето књиговодство од других рачуноводствених фирми што значи да је потпуно немогуће урадити прекњижавања за претходне 2 године. За све такве случајеве поднети финансијски извештаји ће бити састављени по принципу “отприлике”.
14. Сва правна лица су у обавези да АПР-у до 28.02.2015. доставе обрасце: Биланс стања, Биланс успеха и Статистички извештај (за “статистичке потребе”). Правна лица немају никакву обавезу да искажу тачне податке у извештајима за статистичке потребе, нити образац Статистички извештај чини део сета финансијских извештаја који се предају до 30.06.2015. Чему онда уопште таква пракса ако је дозвољено да се извештаји који се предају до 28.02.2015. године (чак и у потпуности) разликују од извештаја који се предају до 30.06.2015? Само да би се закони и правилници још једном мењали када неко схвати колико је оваква пракса бесмислена или да би се два пута наплаћивале таксе за предају образаца АПР-у?
15. Како Међународни стандарди (које смо до сада користили) захтевају састављање Напомена уз финансијске извештаје у којима је један од обавезних елемената објављивање трансакција са повезаним лицима, чему се онда захтева посебан извештај о трансферним ценама? Да ли је у питању само намицање профита разним консултантима?

16. Посебан проблем се јавља такође у случају када је правно лице класификовано у микро правно лице а део је групе која своје пословне књиге води у складу са међународним стандардима (МСФИ). Локални финансијски извештаји се састављају по Правилнику а извештаји за потребе консолидованих извештаја групе у складу са МСФИ. Ово ће захтевати буквално вођење дуплог књиговодства.
17. Додатно, мала и микро правна лица која прелазе из једне у другу категорију (микро у мала, мала у средња и слично) ће због различитих основа извештавања имати посебан проблем јер ће морати приликом сваке промене категорије да мењају основу финансијског извештавања, што намеће додатне трошкове и нови софтвер а онемогућава доследност и упоредивост приказа и резултата пословања.
18. Највећи део од 30.000 такозваних “других правних лица” ће морати да води два или три књиговодства уз коришћење различитих софтвера. Ово се посебно односи на “друга правна лица” која имају повезане ентитете и присутна су на глобалној сцени (на пример Ауто мото Савез Србије, Ловачки савез, Савез инжењера, ПКС, СД Црвена Звезда, СД Партизан и слично)

Имајући у виду наведено предлаже се стављање ван снаге подзаконских аката донетих на основу Закона о рачуноводству (Сл. гласник РС бр. 62/13) а до доношења нових прописа који иду у прилог унапређењу система финансијског извештавања и инвестиционе климе оставити у примени подзаконске прописе који су важили за састављање финансијских извештаја за 2013. годину.

Шира информација о проблемима и последицама је дата у допису бр. 147 од 19.12.2014. године који је прослеђен Министарству финансија на име министра др Душана Вујовића и Министарству привреде на име министра Жељка Сертића.

Београд, 15.1.2015.

Служба информисања
Савеза РР Србије